

Vlaams
Parlement

stuk **1264** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 29 september 2011 (2011-2012)

Voorstel van resolutie

van de heren Peter Reekmans en Lode Vereeck

betreffende de optimalisering
van het incidentmanagement bij ongevallen
op autosnel- en ringwegen in Vlaanderen
en het gebruik van calamiteitenschermen

TOELICHTING

Het aantal ongevallen op de slagaders van ons wegennet neemt toe. Behalve met de structurele files, wordt de automobiele weggebruiker geconfronteerd met een groeiend aantal incidentele files die vaak een aantal uren vergen alvorens de weg weer kan worden vrijgegeven. Het gaat immers veelal om zware ongevallen met zwaargewonden en/of doden en om ongevallen waarbij zware bedrijfsvoertuigen en hun lading betrokken zijn.

De tijd om de weg weer open te stellen is afhankelijk van een snelle en functionele interventie van diverse actoren (ziekenwagens, lijkwagens, politie- en/of brandweerdiensten, pechverhulpers en/of bergingsbedrijven en parketdiensten) en van een goede coördinatie van die diensten.

Dat incidentmanagement is zonder twijfel voor verbetering vatbaar indien we de 8 miljoen file-uren die een gevolg zijn van incidenten, in omvang willen verminderen. Ook bij wegwerkzaamheden die meer dan eens aanleiding waren voor ongevallen, kan het tijdverlies beperkt worden.

Tijdverlies staat immers gelijk met economisch verlies en verhoogde pollutie. Om die redenen moet er dringend werk gemaakt worden van een betere communicatie en coördinatie van de hulpdiensten en moeten nieuwe hulpmiddelen en bijgestuurde handelwijzen overwogen worden.

Naast het verkorten van de aanrijtijden door toe te staan dat alle hulpverlenende actoren de pechstrook gebruiken, naast het gebruik van fotogrammetrie voor een versnelde gebruikmaking van de pechstrook, naast het doorvoeren van fotogrammetrie voor een versnelde vaststelling van de ongevalssituatie, is het aanbevelenswaardig om extra middelen te benutten die het afhandelen van het incident kunnen versnellen en vergemakkelijken ten voordele van de hulpverleners én van de weggebruikers.

De organisatie van FAST (files aanpakken door snelle tussenkomst) verloopt niet optimaal; sommige hulpverleners worden te laat verwittigd; het materiaal van bergers staat mee in de incidentele file; ziekenwagens verliezen kostbare tijd omdat ze vrezen dat een ongeduldige filerijder plots van zijn baanvak afwijkt om de pechstrook te gebruiken. Ter hoogte van het incident willen nieuwsgierige automobilisten en truckchauffeurs zich vergewissen van de oorzaak van hun lange wachttijd en zelfs in de tegengestelde richting ontstaan kijkfiles. Niet zelden ontstaan daardoor extra kop-staartbotsingen die op hun beurt de fileduur opdrijven.

Dat tijdverlies kost jaarlijks miljoenen aan burgers en bedrijven. Het tijdverlies van een personenwagen bedraagt immers 10 euro per uur; voor een vrachtwagen bedragen de kosten 50 euro per uur.

Daarom is het wenselijk kennis te nemen van de positieve ervaringen inzake incidentmanagement in andere landen en hun werkwijze op het vlak van communicatie, coördinatie en het benutten van nieuwe middelen en technologie te onderzoeken.

Het gebruik van calamiteitenschermen blijkt in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland positieve resultaten af te werpen, zowel voor hulpverleners als voor hen die betrokken zijn in een ongeval, en voor de doorstroming van het verkeer na een incident. De calamiteitenschermen in Nederland passen in het programma 'Fileaanpak op korte termijn' ('FileProof'), dat alle mogelijke projecten omvat om zowel het aantal structurele als incidentele files te reduceren.

Nederland heeft intussen enkele jaren praktische toepassing van deze schermen achter de rug en ervaart het gebruik ervan als positief. Ook bij bepaalde wegwerkzaamheden op belangrijke assen kunnen de plaatsen waar er gewerkt wordt, worden afgeschermd; de schermen zorgen enerzijds voor extra veiligheid en comfort voor de wegwerkers en anderzijds voor een vlottere doorstroming.

In het Verenigd Koninkrijk blijkt men eveneens positief te reageren: er werden uitgebreide testen op rijmonitoren uitgevoerd in verband met de perceptie van een ongevalssituatie door de autobestuurder. Bij niet-afgeschermdе ongevallen reageerden de bestuurders verwilderd en ontwikkelden ze risicovol rijgedrag; langs afgeschermdе incidenten merkten ze niet dat ze voorbij een ongeval reden.

De buitenlandse kennis en ervaring in verband met incidentmanagement met inbegrip van het gebruik van calamiteitenschermen moet ons in staat stellen onze eigen kennis ter zake te optimaliseren, en de calamiteitenschermen ook in Vlaanderen in te schakelen als onderdeel van het versneld wegwerken van incidenten om aldus in de nabije toekomst de incidentele files te reduceren.

Peter REEKMANS

Lode VEREECK

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende:
 - 1° de verhoogde kans op ongevallen die voortvloeien uit kijkfiles;
 - 2° het significante economische verlies ten gevolge van incidentele files;
 - 3° de verhoogde en niet te verwaarlozen uitstoot van uitlaatgassen ten gevolge van incidentele files;
 - 4° de herhaaldelijk geformuleerde intenties van de Vlaamse Regering om Vlaanderen uit te bouwen tot de logistieke draaischijf van Europa;
 - 5° de intenties van de Vlaamse Regering om de doorstroming op het hoofdwegennet vlotter en veiliger te laten verlopen;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° op basis van de ervaringen in het buitenland en meer specifiek Nederland inzake incidentmanagement en het gebruik van calamiteitenschermen, in samenwerking met de verschillende hulpverleners, een of meer testproject(en) op te zetten om de praktische toepassing op onze wegen te kunnen beoordelen;
 - 2° op basis van de resultaten van die testprojecten de nodige investeringen te doen om calamiteitenschermen te kunnen inschakelen bij de afwikkeling van incidenten langs autosnelwegen en ringwegen.

Peter REEKMANS

Lode VEREECK